

САДРЖАЈ

Међународна научна конференција
„Екологија и право“

ЕКОЛОГИЈА И ЕКОЛОШКО ПРАВО

Проф. др Стеван Лилић
„Инструменти еколошке правде“ 4
Instruments of Environmental Justice

Проф. др Слободанка Константиновић-Вилић, мр Наталија Жунић
„Екофеминизам – разумевање односа феминизма и екологије“ 6
ECO-FEMINISM: Understanding the Interrelation between Feminism and Ecology

Проф. др Миомира Костић
„Деликвентно подручје – прилог учењу еколошке теорије“ 8
THE CRIMINAL AREA: A Contribution to the Environmental Theory

Проф. др Драган Батављевић
„Обновљиви извори енергије – алтернатива која буди наду“ 10
RENEWABLE ENERGY SOURCES: A Promising Alternative

Проф. др Жељко Бартуловић
„Трагови еколошких прописа у средњовековним
статутима источне обале Јадрана“ 12
*Tracing the Environmental Provisions in the Medieval
Statutes of the Eastern Adriatic Coast*

Доц. др Искра Акимовска-Малетић
„Доступност информацијама и учешће јавности у
доношењу одлука о питањима заштите животне средине“ 14
*The Accessibility of Information and Public Participation in
Decision-making Processes on Environmental Protection Matters*

Мр Мирјана Дреновак-Ивановић
„Улога рокова у процени утицаја на животну средину“ 16
The Role of Time Limits in the Environmental Impact Assessment

Др Душан Дабовић
„Прописи о употреби средстава за заштиту и исхрану биља у органској
производњи у Републици Србији“ 92
*The Legal Framework for the Use of Pesticides
and Fertilizers in the Republic of Serbia*

Доц. др Видоје Спасић
„Безбедност хране у светлу интелектуалне својине“ 94
Food Safety in the light of Intellectual Property

Мр Симиша Домазет
„Државна помоћ у управљању отпадом у
светлу права конкуренције Европске уније“ 96
State Aid and Waste Management pursuant to the EU Competition Law

Мр Дејан Вучетић
„Јонизирајућа зрачења, штетни ефекти и радиолошка заштита“ 98
IONIZING RADIATIONS: Harmful Effects and Radiological Protection

ЕКОНОМСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Проф. др Оливера Лончарић-Хорват
„Правна просудба еколошких пореза“ 102
Legal Assessment of Environmental Taxes

Проф. др Владимир Серјевић, Вања Серјевић
„Инструменти обезбеђивања средстава за заштиту животне средине“ 104
Fiscal Instruments for Funding the Environmental Protection Policy

Мр Александар Мојашевић
„Улога државе и тржишта у интернализацији
еколошких екстерних ефеката“ 106
*The Role of the State and the Market in Internalizing
the External Environmental Effects*

Марко Димитријевић
„Улога еколошких пореза у заштити животне средине“ 108
The Role of Environmental Taxes in Environment Protection

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

349.6(082)
502.14::34(082)

**МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Екологија
и право" (2011 ; Ниш)**

Зборник сажеатака = Collection of Paper
Summaries / Међународна научна конференција
"Екологија и право", Ниш, 18. мај 2011. =
International Scientific Conference "Ecology
and Law", Niš, 18th May 2011. ; [главни и
одговорни уредник Предраг Димитријевић ;
превод Гордана Игњатовић]. - Ниш : Правни
факултет, Центар за публикације, 2011 (Ниш :
СБЕН). - 116 стр. ; 24 cm

Текст на срп., енгл. и хрв. језику. - Текст
хир. и лат. - Тираж 100.

ISBN 978-86-7148-129-8

COBISS.SR-ID 183726348

ГРАЂАНСКОПРАВНА ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Проф. др Гордана Станковић

- „Слободна оцена као метод за процену спорне висине штете у парницама за заштиту животне средине“ 54
The Discretionary Authority as a Method for Assessing the Amount of Compensatory Damages in Environmental Lawsuits

Проф. др Драган Медведовић, Лана Офак

- „Правни положај удруга у поступцима заштите околиша у Републици Хрватској“ 56
The Legal Status of Non-governmental Organisations in Environmental Protection Proceedings in the Republic of Croatia

Проф. др Душица Палачковић

- „Грађанскоправна заштита животне средине (еколошке парнице)“ 58
Environment Protection in Civil Legislation: "Environment Lawsuits"

Проф. др Невена Петрушић

- „Правила сталног арбитражног суда у поступку мирења као методу решавања еколошких спорова“ 60
The Conciliation Rules of the Permanent Court of Arbitration on the Conciliation Proceeding as a Method for Resolving Environmental Disputes

Проф. др Мирко Живковић и Сања Марјановић

- „Еколошке штете у међународном приватном праву ЕУ“ 62
Environmental Damage in the EU Private International Law

Проф. др Станка Стјепановић

- „Предност имовинске санкције над прекршајном у заштити становништва од дуванског дима“ 64
The Advantage of Compensatory Damages over Misdemeanour Sanctions in the Protection from Exposure to Tobacco Smoke

Доц. др Биљана Пулеска, доц. др Игор Камбовски

- „Концепт одговорности за штету проузроковану животној средини у праву Европске уније и неки међународноприватни проблеми везани за одговорност за штету проузроковану прекограничном повредом животне средине“ 66
The Concept of Liability for Environmental Damage in the EU Law, and Some PIL Issues concerning the Liability for Cross-border Environmental Damage

Анђелија Адамовић

- „Медијабилитет еколошких спорова“ 68
Mediability Of Environmental Disputes

УПРАВНОПРАВНА ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Проф. др Борче Давитковски, Драган Гоцевски

- „Прекршај основ за (не)заштиту животне средине“ 72
Administrative Infractions as a Legal Ground for (quasi) Environmental Protection

Проф. др Предраг Димитријевић

- „Јавна управа за еколошко доба“ 74
Public Administration For The Environmental Age

Проф. др Ђорђије Блажић

- „Јавноправни аспекти заштите животне средине у Црној Гори“ 76
Administrative Law Aspects of Environmental Protection in Montenegro

Доц. др Зоран Лончар

- „Организација управе у области заштите животне средине“ 78
The Organization of Administration in the field of Environmental Protection

Мр Јелена Вучковић

- „Улога и значај локалне самоуправе у заштити животне средине“ 80
The Role And Importance Of The Local Government In Environmental Protection

Марко Миленковић

- „Еколошка инспекција и децентрализација Србије“ 82
Environmental Inspection and the Decentralization of Serbia

ЗАШТИТА ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Проф. др Славиша Трајковић, доц. др Марија Игњатовић

- „Правни аспект одрживог развоја парка природе 'Сићевачка клисура'“ 86
The Legal Aspects of Sustainable Development of the Natural Park "The Sićevo Gorge"

Проф. др Наташа Стојановић

- „Правна заштита напуштених животиња у светлу Закона о добробити животиња“ 88
Legal Protection of Abandoned Animals pursuant to the Animal Welfare Act

Проф. др Предраг Цветковић

- „Јавно-приватно партнерство као облик коришћења водног богатства“ 90
Public-Private Partnership as a Tool for the Exploitation of Water Resources

Јелена Миленковић

„Одрживи развој са аспекта права заштите животне средине – шта остављамо будућим генерацијама“ 18
Sustainable Development from the Aspect of Environmental Protection: What do we have in store for the generations to come?

Александра Илић

„Законодавство о заштити животне средине као предуслов остваривања концепта одрживог развоја у Републици Србији“ 20
Environmental Legislation as a Prerequisite for Implementing the Concept of Sustainable Development in the Republic of Serbia

МЕЂУНАРОДНОПРАВНИ АСПЕКТ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Проф. др Родољуб Етински

„Национална судска контрола извршавања неких обавеза преузетих Оквирном конвенцијом УН о промени климе“ 24
National Judicial Control over Certain Obligations under the UN Framework Convention on Climate Change

Проф. др Александар Ђирић

„Право међународне трговине и заштита човекове околине“ 26
International Trade Law and Environmental Protection

Проф. др Зоран Радивојевић, доц. др Небојша Раичевић

„Међународноправно регулисање заштите животне средине у оружаним сукобима“ 28
The International Law Regulation on Environmental Protection in Armed Conflicts

Проф. др Драгољуб Тодић

„Климатске промене у међународном праву и прописима Републике Србије“ 30
Climate change in International Law and in the National Legislation of the Republic of Serbia

УСТАВНОПРАВНА ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Проф. др Маријана Пајванчић

„Еколошка права као људска права – уставне гаранције“ 34
Environmental Rights as Human Rights: Constitutional Guarantees

Проф. др Анатолиј Гусев

„Утицај одлука Уставног суда Русије на развој еколошког законодавства“ 36
The Impact of the Constitutional Court of Russia Rulings on the Development of Environmental Legislation

Мр Маја Настић

„Уставно регулисање права на здраву животну средину“ 38
The Constitutional Regulation of the Right to a Healthy Environment

КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Проф. др Драган Јовашевић

„Еколошки криминалитет у Србији“ 42
ENVIRONMENTAL CRIME IN THE REPUBLIC OF SERBIA - Theory, Practice and the Legislation -

Проф. др Борислав Петровић

„Еколошки криминал према законодавству и пракси Босне и Херцеговине“ .. 44
Environmental Crime in the Legislation and Legal Practice of Bosnia and Herzegovina

Мр Барбара Херцег, Иван Илић

„Онечишћење/загађивање околиша/животне средине кроз призму хрватског и српског казненог/кривичног законодавства“ 46
Environmental Pollution in the Croatian and Serbian Criminal Legislation

Мр Татјана Ашталокоска и доц. др Александра Србиновска-Дончевски,

„Кривичноправна заштита за кривична дела у области животне средине са освртом на криминалитет почињен од стране правних субјеката“ 48
Criminal Law Protection concerning Criminal Offences against the Environment, with Specific Reference to Criminal Offences committed by Legal Subjects

Новак Крстић

„Кривичноправна заштита животиња од убијања и злостављања као неопходан услов очувања здраве животне средине“ 50
Criminal Law Protection of Animals from Killing and Abuse as a Necessary Condition for Preserving a Healthy Environment

ИНСТРУМЕНТИ ЕКОЛОШКЕ ПРАВДЕ

Еколошка правда развија се као покрет и концепт са нагласком на редефинисање суштине законодавства о заштити животне средине и остваривање судске заштите грађанских права у случајевима који су повезани са еколошком заштитом. Еколошка и социјална правда подразумева ефикасан приступ административном и правном систему како би права била заштићена и како би закони у области заштите здравља и животне средине били примењени. Архуска конвенција је суштински повезана са међународним људским правима и фундаменталним уставним и правима и слободама. Приступ правди, како је то дефинисано Архуском конвенцијом, почива на основном људском праву на правично суђење. Овај однос се може уочити у вези Архуске конвенције и других међународних докумената који се тичу заштите људских права, као што су Универзална декларација о људским правима (1948), Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966) и посебно Европска конвенција о људским правима и основним слободама (1950). Нормама кривичног права санкционише се понашање које је супротно одредбама еколошког карактера. Норме кривичног права еколошког карактера имају за циљ да кривично-правним санкцијама сузбијају противправне радње правних субјеката на подручју еколошког права. Према Препоруци Европског парламента и Савета Европе инспекцијски надзор у области заштите животне средине треба да се води увођењем минималних критеријума у организацију и вођење инспекцијског надзора, поступцима (решења, пријаве и сл.), као и у начин извештавања о раду инспекције. Основна улога еколошке тужбе је превентивно поступање против штетних делатности за животну средину. Еколошком тужбом се може спречити започињање делатности које би могле штетити животној средини пре него што штета наступи. За разлику од упоредног права, наша актуелна судска пракса не признаје нематеријалну штету за претрпљене душевне болове због негативног утицаја индустријских и суседних објеката, без обзира на то што је право на здраву животну средину једно од основних уставних права и што му се у Европи поклања пажња. Према Извештају о Напретку Србије за 2010. годину Европске Комисије (4.2.3. Животна средина): "Уопштено говорећи, Србија је умерено напредовала у области заштите животне средине када се ради о испуњавању европских стандарда. Неопходно је ојачати капацитете за спровођење и примену законских прописа."

Кључне речи: Еколошка правда. Архуска конвенција. Еколошка кривична дела. Еколошка тужба. Еколошка инспекција. Извештај о Напретку Србије за 2010. годину.